

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Kursplan för

Mänskliga faktorer **Human Factors**

FLYF05, 15 högskolepoäng, G2 (Grundnivå, fördjupad)

Gäller för: Läsåret 2023/24

Fakultet: Lunds tekniska högskola

Beslutad av: Programledning FLY

Beslutsdatum: 2023-03-24

Allmänna uppgifter

Huvudområde: Aeronautiska vetenskaper.

Obligatorisk för: XGTRF3

Undervisningsspråk: Kursen ges på svenska

Syfte

Kursen syftar till att bredda och fördjupa piloters, eller blivande piloters, kunskap inom Human Factors genom undervisning, praktiska exempel och kritiska diskussioner kring centrala koncept inom området samt hur de kan tillämpas i en operationell verksamhet inom ett flygbolag eller annan operatör inom flygindustrin.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- Visa kunskap om grundläggande idéer, teorier, principer och synsätt på människans och organisationers bidrag till säkerhets- och riskhantering.
- Visa kunskap om olika metoder samt om förekommande fördomar när det gäller säkerhets- och incidentanalyser.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- Visa förmåga att analysera och dra lärdom av tidigare händelser genom att rekonstruera lokala förnuftighetsprincipen och sätta human performance i sitt sammanhang.

- Visa färdigheter när det gäller att identifiera olika problem i samband med human factors, såsom informationsöverblastning, kognitiv målfixering/låsning, oförmåga att omsätta kunskap till praktik och automatiseringsövertäckningar.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- Kunna undvika dömande språk och att dra förhastade slutsatser genom bedömningar av tidigare händelser och i stället försöka tolka människor i nuet.
- Visa förmåga att stötta en organisations lärande av misslyckande.
- Kunna se både möjligheter och begränsningar för framsteg inom speciellt säkerhetskritiska områden.
- Visa förmåga att inom de aeronautiska vetenskaperna reflektera över sin etiska roll i ett större säkerhetssystem.
- Visa förmåga att inom de aeronautiska vetenskaperna göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter.

Kursinnehåll

Kursen består av föreläsningar, presentationer och diskussioner om dagens idéer, principer och åsikter om human factors i en komplex och säkerhetskritisk omgivning eller system. Genom att fokusera på att rekonstruera den lokala förnuftigheten vid tiden för en olycka kommer kursen att kunna hjälpa studenten att förstå varför ett visst beteende verkade logiskt vid ett specifikt tillfälle. Betydelsen av organisationens kontext när man skapar krav för mänskligt beteende och säkerhet, kommer också att diskuteras.

Kursens examination

Betygsskala: UG - (U,G) - (Underkänd, Godkänd)

Prestationsbedömning: För betyget godkänd krävs godkända skriftliga inlämningsuppgifter, muntliga redovisningar samt minst 66% närvaro vid föreläsningar, övningar och seminarier. Samtliga fysiska kursträffar utgör obligatoriska moment. Tillfällig frånvaro om max 33% kan kompletteras med individuella inlämningsuppgifter. Dock krävs minst 66% närvaro på respektive kursträff. För frånvaro utöver detta hänvisas till deltagande på motsvarande moment nästföljande kurstillfälle.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Antagningsuppgifter

Begränsat antal platser: Nej

Kurslitteratur

- David Moriarty: Practical Human Factors for Pilots. Academic Press, 2015, ISBN: 978-0124202443. Elektronisk resurs.
- Scott Snook: Friendly Fire. Princeton, N.J. Princeton University Press, c2000, 2000, ISBN: 978-0691095189. Elektronisk resurs.

- Dekker, Sidney: The Field Guide to Human Error Investigations. Ashgate, 2002, ISBN: 978-0754619246. Elektronisk resurs.

Kontaktinfo och övrigt

Kursansvarig: Nicklas Dahlström, nicklas.dahlstrom@tfhs.lu.se

Lärare: Johan Bergström, johan.bergstrom@tfhs.lu.se

Studierektor: Mark Milich, mark.milich@tfhs.lu.se

Hemsida: <http://www.tfhs.lu.se>

Övrig information: Undervisningen sker i form av obligatoriska föreläsningar och övningar.